BIBLIOTECA DE CATALUNYA

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO POPULAR

Any XIII. Núm. 649 | Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts. | 3 febrer 1934

Redacció: Carrer del Pi, 12, primer Telèfon 21160 - BARCELONA | **PUBLICACIÓ SETMANAL** | **Administració: Duran i Bas, 11 Telèfon 17605 - BARCELONA**

El front únic i la revolució social

Fa uns quants mesos que va rodant pels diaris i per les reunions obreres la idea de la formació d'un front únic obrer, que agrupi tots els treballadors de tota mena de professions i pugui plantejar els seus problemes amb una coacció tan enorme com la que suposa una organització semblant.

Fins ara, els resultats no han correspost del tot a les esperances dels iniciadors, entre els quals es compten, principalment, els comunistes i els del grup anomenat dels "Trenta", de filiació netament sindicalista. Però és indubtable que l'empersa va adquirint força cada dia i que, si hi ha dificultats, aquestes no provenen més que de rancúnies i personalismes entre els diferents elements obrers que dirigeixen avui el proletariat de Catalunya.

Hem tingut Front Únic d'obrers i empleats de companyies d'electricitat; he mantingut Front Únic d'empleats mercantils; i ara, pel que es veu, la idea va encara un xic més enllà, i, tenint en compte els èxits assolits pels del comerç i pels electricistes es tracta no pas menys que de constituir un Front *Únic obrer de tots els rams i professions industrials i fins dels mateixos empleats públics de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona.*

Reeixirà la temptativa? No és gaire fàcil que arribi a l'èxit en tota l'amplària amb què l'han volguda començar. Però és evident que només que l'èxit sigui parcial i abarqui unes quantes branques de la indústria, del comerç o dels serveis públics, la força, el dinamisme d'una organització semblant, poden ésser impetuosos i constituir un real perill per a la nostra vida social i collectiva.

I nosaltres demanem: ¿és lícita la constitució d'aquests Fronts Únics de tota mena de professions? A casa nostra tenim una llei d'associacions professionals, dictada precisament per un Govern socialista. I aquesta llei parteix del fet bàsic de la professió, ço és, de la possibilitat d'organització dels treballadors dins el ram professional respectiu. Mentre els Fronts Únics s'han produït en cada branca de l'activitat humana — casos del front únic del comerç, d'obrers de companyies d'electricitat — no els hem denunciat a l'opinió pública ni al Govern. Podien encara tenir un cert aspecte de licitud i de legalitat. Però ara no es tracta d'això; ara es tracta, senzillament, de constituir una organització, no pas a base de treballs ni de professions, sinó de tots els estaments treballadors; i això val tant com organitzar mitja societat catalana contra l'altra meitat, entre la qual, probablement, s'han de comptar els elements governants.

I nosaltres també demanem: ¿és lícita aquesta organització sense base professional, sense altre lligam que ésser treballador, com si tots els altres no en fossin? No, no és lícita. Una organització semblant equival a declarar la guerra a la societat mateixa, i en aquest sentit no hi ha cap govern conscient dels seus deures que pugui permetre que una meitat de la societat que regeix s'organitzi contra l'altra meitat, en pla de guerra. Perquè una organització semblant només pot portar una conseqüència: la guerra social, és a dir, la revolució social. ¿I un Govern pot permetre que aquesta revolució social — i és ben cert que no s'estan pas de dirho els seus iniciadors — es vagi incubant i organitzant així, en descobert, sense cercar un remei a semblant estat de coses i sense impedir-ne la formació? El Govern té el poder; té la força de la llei al seu costat i té la força pública per impedir tot allò que traspassi els límits de la llei. I si no en fa ús, haurem de considerar aquest Govern menyspreador del seu deure fonamental i fins encobridor d'aquestes actuacions revolucionàries.

¿O és que hem d'esperar que l'exèrcit social es posi en marxa de lluita a cara descoberta i davant els ulls de tots?

Les filosofies del Doctor Mostany

PER JORDI ARNAU

Més de quatre vegades, quan he d'agafar la ploma per escriure una plana, poso a contribució els amics que em treguin del compromís i del que ells em conten faig el meu articlet. Jo no crec que això sigui robar, perquè el que és la ploma i el paper i la tinta són coses ben meves, encara que la idea sigui d'un altre. Entre aquests amics en tinc un que és químic d'ofici i es passa les hores mortes tancat en el seu laboratori. És home un xic feréstec, de poques paraules i a estones una mica agre; però té molts amics perquè no disputa mai ni pren la paraula de la boca dels altres. Entre tots li hem tret un sobrenom: el Doctor Ferrocianur. A la nostra manera de veure aquest nom expressa clarament el seu ofici i fins la seva manera de fer, i de dir, quan diu alguna cosa.

Precisament ahir el vaig visitar en el seu lloc de treball. Estava amb un vas amb un suc vermell posat sota d'una bureta graduada amb aixeta de vidre mig oberta, que deixava caure de gota en gota un líquid clar com aigua. Tot seguit que em va veure em va clavar una mirada ferruginosa i amb un dit a la boca em va imposar silenci. El líquid clar anava caient en el vermell, i jo em vaig quedar estupefacte quan vaig veure que una darrera gota treia instantàniament el color vermell del seu vas i es tornava tan clar com aigua de beure. Llavors va tancar l'aixeta de vidre, va llegir la graduació de la bureta i va anotar en el bloc un número.

Jo em vaig pensar que m'havia arribat l'hora de parlar i molt modós i en to baixet vaig pronunciar alguna paraula; però el Doctor Ferrocianur va marcar una arruga travessera al front i amb l'índex de la mà dreta em va signar imperiosament el camí del despatx. El vaig obeir sense protesta i vaig caminar cap allí de puntetes per no fer soroll amb els talons de les botes.

Posat allí, em vaig plantar davant una llibreria. Bo i distret anava mirant els lloms dels llibres i un n'hi hagué que va fixar la meva atenció. Era un manuscrit enquadernat i tenia al llom aquest rètol: *Dietari anecdòtic*, escrit a mà. Vaig pensar: "Ja et tinc". L'agafo i em poso a fullejar-lo, i quan arribo a la plana 125 em trec l'estilogràfica i em poso a transcriure:

"10 d'agost de 1933. — Ahir em vaig establir amb els de casa a Cabra. Pensem estar-hi dos mesos. Aquí ni fa la clor de Barcelona ni s'ha de dormir amb flassada, cosa que a l'estiu m'empipa d'allò més. Avui he anat a missa de set. Com de costum m'he posat en els rengles del capdavall. Érem sis velletes i jo i un home que estava en el primer rengle. Acabada la missa vaig esperar que aquell individu sortís, no per res, sinó per veure-li la cara. Un home que va a missa de set un dia de feina sempre ve a ser una cosa estranya.

O i tal! Era el doctor Mostany metge, naturalista, filòsof i erudit tot d'una peça. Seguint dues rectes convergents ens trobem al portal de l'església. No semblava el mateix. El vestit d'allò més tronat li venia gran, li queia; sens dubte s'havia aprimat. Duia espardenyes negres i gorra. Els cabells no molt llargs, pocs, blancs i esbullats i la barba ondulada mal retallada, blanca i ben llarga. Color torrat i eixut de carn.

"— Doctor Mostany; se us coneix més pel posat que per la fesomia: esteu molt canviat.

"— El gran Artista no es descuida d'anar retocant les seves obres fins a deixar-les al seu gust.

"— I el seu gust és la norma suprema.

"— Endevinat. Quan jo dic: "Això no m'agrada" no judico això, només expresso una relació entre això i el meu gust; però quan el Creador judica: "Això no m'agrada" la cosa ja està judicada. Que nosaltres no caiguem en tal judici i siguem emparats per la seva misericòrdia.

"— Ens tornem molt místics, doctor Mostany. I la salut, què?

"— Vaig pels setanta-cinc i un hom va declinant; però la meva filla s'ocupa d'això de tal manera que jo m'he acostumat a desinteressar-me'n. No hi penso.

"— Amb una alimentació ben estudiada i un bon sistema de viure hi haurà home per anys. ¿No és així?

— Menjo el que em donen; és cosa que no em preocupa. I si un malalt em crida estic per ell. Tanmateix consolar els altres és la millor cosa que podem fer i de pas un hom en surt també consolat.

"— Encara us ocupeu dels altres? Deixeu-ho córrer això, Doctor Mostany.

"— Entre tots es porta millor la creu de la vida i així no és tan feixuga. No trobeu?

"— Ben mirat potser teniu raó. ¿Sàbeu que trobo que aneu massa abrigat per ser l'estiu?

"— Quan em llevo, la meva filla, que s'ha llevat mitja hora abans, m'ha posat sobre una cadira la roba que m'he de posar. Jo me la poso sense analitzar ni preguntar. És com si hagués fet vot d'obediència. Així em trec de sobre molts mals de cap. Ella n'està contenta i jo encara més.

"— I si us hi posés un abric i un tapaboques?

"— També m'ho posaria. Alguna vegada ho fa si em sent estossegar a la nit, ¡I quan ella ho fa ja sap per què!

"— Abans, Doctor Mostany, vós éreu un home enèrgic que assenyalàveu el camí als altres.

"— I ara els altres me l'assenyalen a mi. I això és millor, molt millor, molt més còmode i més segur.

"— Suposo, Doctor Mostany, que no heu perdut les vostres aficions de filòsof i erudit. Un bon llibre és un gran company i amic.

"— Sempre porto un bon company a la butxaca. Fiqueu-me la mà a la butxaca. Així. Què hi trobeu?

"— Em sembla que toco uns rosaris.

"— Ja ho veieu; a la meva edat no s'ha de llegir pas gaire; s'ha de pregar.

"— No està mal per les hores de vetlla; però de dia, amb aquest temps que fa tan deliciós, cal altra cosa.

"— Cada hora té la seva oració pròpia.

"— Així vós sempre pregueu, Doctor Mostany.

"— No hi ha millor delícia. Si em llevo de matí i si mentre em vesteixo mirant finestra enllà veig sortir el sol, jo dic: "Pare nostre". Si m'assec a

taula, quan em porten el dinar, torno a dir: "Pare nostre". Si em trobo a l'espona del llit d'un malalt no em sé estar de repetir: "Pare nostre". Si en tombar la tarda, del bosquet estant veig el sol que encén tot l'horitzó a la posta, crido: "Pare nostre". I quan m'acotxo al llit i la meva filla em porta un vas de llet calenta, torno a dir: "Pare nostre".

"— No diueu pas oracions gaire llargues.

"— Omplen, però.

"— Jo espero veure-us aviat a Barcelona amb un altre sistema de viure. L'Acadèmia, els amics, la tertúlia, la ciència són coses que tenen drets adquirits i que no podeu oblidar.

"— Aquí hi ha pobres que m'han de menester, malalts que es refien de mi, desgraciats que em conten les seves penes, una naturalesa viva que em parla, una esglesieta que m'enlaira el cor i un cementiri assoleiat que m'spera. Ara tota la meva feina és aquí...

"Jo vaig fer veure que no quedava convençut; però vaig fer el determini de tornar cada any a Cabra a instruir-me amb aquell mestre i prendre'n exemple. ¡Tan cert com que em diuen Doctor Ferrocianur!..."

Quan vaig arribar aquí en la meva transcripció vaig llançar una mirada al laboratori. El Doctor Ferrocianur havia acabat els càlculs de la seva operació i es va adonar que jo l'esperava en el despatx. Ja no l'havia de menester per a res. Li vaig ensenyar la plana del dietari, el vaig abraçar i li vaig dir:

— Adéu; que he d'ésser a la redacció d'aquí a cinc minuts.

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA i TAPISSER

DECORADOR

MOBLES I OBJECTES D'ART I DE FANTASIA

AGENÇAMENT D'INTERIORS MODERNS I D'ESTIL

ESTUDI, TALLERS I EXPOSICIÓ:

PASSEIG DE GRACIA, 36

TELÈFON 16825

BARCELONA

Cerebrino Mandri

És cosa ja sabuda: Tot bon català un CEREBRINO MANDRI tindrà Us farà sempre bons se veis en el casos de sofriments aguts i crònics.

No perjudica mai.

Preparat per FRANCESC MANDR metge i químic farmacèutic.

Provença, 203 - Barcelona

BITLLETS DE FERROCARRIL
AUTOCARS / VIATGES A FORFAIT

EXCURSIONS COL·LECTIVES
BITLLETS MARÍTIMS I D'AVIONS

VIATGES & TURISME ESPLAI

INFORMACIONS I PRESSUPOSTOS GRATUITS

FONTANELLA, 12, 1.er
Telèfon núm. 11565
BARCELONA

L'Exposició del Nu. Documents i conclusions

PER R. RUCABADO

"És obra de bé, pel bon ordre de les coses i pel benestar de la família humana, destruir la idolatria de la carn."

Dr. Torras i Bages. *Culte de la Carn.*

Vaig anunciar que tard o d'hora vindrien documents a les meves mans. Alguns en tenim, pocs, però significatius. A més de les reproduccions que illustraven l'elogi ditiràmbic eixit a la infecta revista madrilenya *Crónica* (i la lloança d'aquest paper eròtic, venedor de carn humana, és un gran element de judici) tenim a la vista les de la revista "Art" en el seu número 4. Davant de les proves irrecusables que són les fotografies d'algunes de les obres exposades, podem desmentir d'una manera rodona les afirmacions dels crítics que des dels diaris de dreta sortiren fiadors de la rectitud de l'Exposició del Nu, i de la "bona feina i a consciència" feta pel Jurat d'Admissió. Podem negar d'una manera enèrgica i categòrica que hagi estat complerta la *Declaració* del Círcol Artístic circulada arran de la nostra campanya el mes d'octubre, en la qual s'assegurava que "el conjunt de l'Exposició del Nu seria *absolutament cast* i que el Jurat d'Admissió es mostraria implacable i foragitaria del concurs no solament *el descarat*, sinó que evitaria amb el màxim rigor *el refinat pervers* i la *baixa semisensualitat*". Sortint fiadors i donant garantia que el tal propòsit havia estat realitzat, un dels crítics escrivia: "Pel to de les obres exhibides que formen un conjunt absolutament digne, es veu clar que el Jurat d'Admissió ha actuat amb la màxima eficiència... Aquesta exposició representa globalment un saludable retorn a la disciplina." Tota la recensió d'aquest crític en judicar *nominatim* les produccions dels autors era de gran encomi, o de simple esment honorífic segons els mèrits dels artistes als ulls del tècnic examinador, *sense ni un mot de reserva o de censura* per cap autor, per cap obra ni per cap detall. L'altre crític, *igualment sense ni un mot de reserva o distinció* en els seus comentaris, afirmava que "és tot molt escollit, el que hi ha en aquesta exposició, obres molt ben orientades, producció en general de seriosos esforços d'artista; el Jurat d'admissió ha fet bona feina i a consciència".

Doncs bé, amb fotografies damunt de la taula m'han de permetre els crítics, m'ha de permetre l'entitat organitzadora i m'han de permetre els homes de recte esperit que composen el Jurat d'Admissió que els digui que l'escultura de Paredes intitulada — i que els lectors em perdonin. On hem d'arribar per la defensa de la pudícia cristiana, si els qui estaven en situació de vindicar-la desde la frontera mateixa no ho han fet (la sal que no sala!) — amb el mot picaresc i anecdòtic "La camisa", és una obra voluptuosa i indecent, i que admetent-la ha fallat el Jurat i que no esmentant-la per al degut blasme han fallat els crítics, i que aquesta obra per si sola demostra que ha fallat el Círcol Artístic en garantitzar la puresa i la castedat (?) de l'Exposició.

Admeto que hi ha un nu escultòric que no sembla voluptuós ni indecent (almenys en l'accepció emprada per al mot indecent en judicar l'obra anterior; és matèria aquesta en què hi ha menys paraules que matisos de moralitat) i és el d'Enric Monjo, però aquesta enorme diferència de moralitat entre les dues estàtues, sembla que obligava els crítics de diaris de dreta a establir una deguda separació. Si totes les obres exposades haguessin estat de la discreció i correcció dintre del nu d'aquesta d'En Monjo, potser sí que l'entitat organitzadora podria gloriar-se d'haver fet una selecció purificadora... i podria vindicar una certa utilitat per a la seva iniciativa, sempre que no s'hagués propagat i anunciat precisament a base del reclam del Nu i sempre que no s'hagués exhibit a un lloc tan absolutament inadient com una estació ferroviària. No perdi ningú de vista que l'escàndol principal resideix en el mot *Nu*, i que àdhuc si hagués estat la collecció exclusivament d'obres mestres dels museus, acatades per tothom, pel sol fet d'ésser aplegades i exhibides únicament per ésser desnús, hauria canviat de caràcter i d'intenció l'aplec, i d'una collecció d'obres d'art hauria devingut *ipso facto* una empresa de moralitat si més no ambígua, i problemàtica. Ambigu i sempre equívoc i problemàtic és el gènere nu, que a la vegada engloba l'art i l'obscenitat, raó per la qual els artistes sincers que es diuen enemics d'aquesta haurien defugit d'emprar, i encara pitjor, de subratllar, anunciar, propagar una paraula que compromet i complica les coses de tal manera. S'ha parlat ben a deshora, amb força impropietat, dels nus que hi ha al Vaticà. Però ¿què us sembla, quin efecte faria que a l'entrada de la famosa galeria pontifícia d'art *antic* (¡que consti que de nu modern no n'hi ha cap!) on s'estatja l'Apol de Belvedere, la Venus de Gnido, el Laocoont, etc., un rètol digués "Esposizione del Nudo". ¿No us sembla que deseguida baixaria el nivell i el caràcter artístic i arqueològic de la collecció, com volent dir: ací no hi vingueu per l'art ni per l'estètica, sinó per la carn nua?

Aquesta davallada, aquesta baixa classificació es produiria partint de la base d'obres clàssiques, en quan aquest classicisme sortís del lloc indicat pel mateix terme: la *classe*, l'escola, perquè ensenyant-les no com a clàssiques sinó com a nues, hom les ensenyaria com a carnals, de la mateixa manera que seria reprovable que a dins mateix d'un museu, per exemple, el Louvre, de París, hom posés rètols i plaques i sagetes ensenyant el camí per a trobar la Venus de Milo. Però a molt més baixíssima caverna s'arriba quan els anuncis i reclams, banderes, discs i sagetes serveixen per a guiar i conduir el públic, no ja el públic generalment estudiós o aficionat dels museus, sinó la gent del carrer, la gentada, savis i analfabets, madurs i joves i adolescents, conduint-los a la presència d'obres com l'escultura lúbrica i sicalíptica de Paredes, i molt més avall i molt i moltíssim pitjor encara, a les pintures signades Pere Daura, Carme Cortés, Josep Maria Prim, Gustave Cochet, absolutament *shocking*, indecents, totes quatre, pel realisme, pel subratllat voluptuós, per l'actitud impúdica i pels detalls cínics, grollerament fisiològics de les dues primeres! El

baixíssim nivell a què, amb perdó dels crítics, dels organitzadors, del jurat, etc., ha arribat l'Exposició del Nu de la Plaça de Catalunya, queda patent obrint la pàgina de fotografies que li dedica la revista *Art*. Amb la sola excepció de l'escultura d'En Monjo, que pot formar casella separada, tot el reste és groller, materialista, sensual, impúdic, i en les dues reproduccions que hem assenyalat, sobretot la primera, bestial i repugnant. Tal volta una excepció podria salvar com a obra idealista digna i no incorrecta dintre del gènere i és *una* de les dues de Vila Arrufat, la composició intitulada *Istiu*. Quant a la segona, intitulada *La sesta*, si bé no és culpable de cinisme i grolleria com les altres que hem dit, és evidentment pintada amb una morositat intensa, no lluny de la voluptat. Que els lectors em perdonin altra vegada, però ja veuen a quin extrem hem arribat, a haver de portar a un periòdic social una crítica de moralitat artística, havent, i deixeu-m'ho dir nuament, d'ensenyar o de recordar el seu ofici als crítics d'art de diaris defensors de principis morals. El Dr. Torras i Bages, que al davant de la pastoral *Culte de la Carn*, sembla que s'excusi perquè "als seus predecessors en les càtedres episcopals dels honestíssims pobles de Catalunya mai los hauria acudir tenir que parlar en defensa de la castedat", ¿què diria en veure que s'ha arribat a un extrem tal d'insensibilitat o d'indiferència que s'ha fet necessari tornar a ensenyar altra vegada als qui n'han perdut la consciència o el sentit: *això és bo, això és dolent*, tal com s'ensenya a les criatures?

Però el cas d'En Vila Arrufat, àdhuc representant en comparança amb altres concurrents a l'Exposició del Nu una evident dignitat, constitueix des del punt d'albir d'una crítica de dreta una nota dolorosa. Si la sal dels crítics no hagués estat enfadeïda haurien expressat el sentiment i la trista sorpresa davant del cas d'un artista cristià que tan belles i selectes obres ha donat a la iconografia religiosa moderníssima de Catalunya que, oblidant-se d'aquesta aurèola, d'aquesta unció que revesteix als qui han passat llargues hores i setmanes en la piadosa tasca de pintar la Madona i els sants, davalla al soterrani del Nu preparant-s'hi llargament i minuciosament, tal volta amb més delectança que en la pintura cristiana, aconseguint l'esquerdada victòria d'una popularitat ben poc envejable obtinguda en el setmanari escandalosament pornogràfic *Crónica*. Aquesta deserció, o, si no voleu tant, aquesta aventura perillosa d'un artista cristià, ¿no havia d'ésser fraternalment advertida i plorada pels crítics cristians de la premsa cristiana?

El discurs inaugural del President del Círcol Artístic, que, prologat per una mena d'auto'nterview inútilment defensiva, publica *Mercurio*, núm. 714-715 (28, I, 33-I, I, 34) en tres llocs diferents parla de puresa, obsessió que traeix el problema de consciència que el nu planteja als artistes i als expositors, problema psicològic i moral del qual com més en parlen més es delaten i menys el resolen. "La forma humana, vista al través de la forma artística, sólo puede ser *un exponente de pureza*." "En esta exposición encontraréis manifestaciones de belleza vista por la mirada *y la pureza artística*" i al final una greu declaració encara de més significació i transcendència: "*Hoy*, con motivo de nuestro certamen, *arrancamos de la pureza del desnudo los arcaicos prejuicios que hasta ahora se le han opuesto*."

Ja vaig dir en un dels primers articles que hi havia una qüestió prèvia a aclarir, i és el valor que les paraules *castedat* i *puresa*, tenen per als dirigents del Círcol Artístic, per als vocals del Jurat d'Admissió, i el valor de les mateixes paraules *castedat* i *puresa* segons la disciplina humana que fa d'aques dues idees dues virtuts pràctiques: la moral cristiana. Vet ací que el president del Círcol Artístic oposa i contraposa en els diversos documents, des de la primera convocatòria fins al discurs d'ianuguració, la *puresa* als *prejudicis arcaics*. La puresa és un concepte pertanyent a la moral, i el parlar de *prejudicis* afecta també l'esfera de la moral. Són els moralistes, és clar, els que hi tenen a dir. L'entitat artística organitzadora en quant obre la boca pronunciant les paraules *moral, puresa, castedat*, comet una invasió de funcions. Es fica en terreny filosòfic i moral, se surt de l'estètica pura. No és pas el Círcol Artístic jutge competent en matèries de moral. Una cosa és el judici artístic, altra cosa el judici moral. El judici implícit de moralitat sobreentès en els judicis estètics és ço que demanem als crítics d'art que pertanyen a la nostra confessió, de manera que a un artista cristià li podríem consentir que ens parlés de puresa, perquè com a cristià que és obligació té de conèixer-la, practicar-la i sentir-la, i aquest fou el cas d'En Joan Llimona. Però el president del Círcol Artístic, la puresa i la castedat que invoca no pot referir-les a la moral cristiana, única ací coneguda, ensenyada, inveteradament practicada i arrelada, tota vegada que amenaça, denuncia i ataca uns certs *atávicos prejuicios*. Aquests *atàvic prejudicis*, que reiteradament el Círcol Artístic vol arrencar i es vana d'haver arrencat, no poden ésser altra cosa que la moral cristiana. I per això des del primer moment ens hem aixecat nosaltres en pro de la moral cristiana i de la puresa cristiana contra l'Exposició del Nu, contra la seva literatura, i contra la seva finalitat.

Per això denunciem com a agressives no contra la puresa equívoca i arbitrària que pugui concebre el Círcol Artístic, sinó agressives contra la puresa cristiana, les obres que hem esmentat, singularment estridents i escandaloses entre els pocs documents que hem vist de l'Exposició del Nu. Diuen que es van presentar 235 obres, i la severitat del Jurat està en el fet d'haver-les refusat en gran majoria, seleccionant-ne només 80. ¿Què tal serien les refusades, si les admeses són en proporció tan censurables? A més que responsabilitat feixuga hi ha per part del Círcol Artístic a haver estimulat amb l'esquer del certamen i dels premis tan gran producció de nus. Aquests 150 nus refusats, existeixen, i aniran omplint salons i exposicions i acabant d'empastifar l'atmosfera. ¡Això si no s'empesquen els refusats organitzar un Saló del Nu Independent!

Denuncio, doncs, com a impures, descarades, escandaloses, cíniques, grolleres i altament ofensives i indecentes, les obres que a dalt hem designat, i si un jurat d'admissió les ha admeses per pures i per castes, protesto amb tota l'energia contra la decisió d'aquest Jurat, sigui qui sigui qui en respongui. Entre la noció que els responsables d'aquesta exhibició tinguin de la castedat i la puresa, i la noció cristiana hi ha un abisme. L'escultura a què ens hem concretament referit no cerca l'harmonia i l'arquitectura i bellesa de la forma, sinó precisament l'incentiu anecdòtic, provocador i sensual, com amb tota intenció ho expressa el gest impúdic de la figura, que ni

és rigorosament un nu, sinó una figura que es desabilla.

Però l'ofensa major rau en les pintures. i ben cert que la greu tara que les fa repulsives no és nova d'aquesta Exposició, sinó que per dissort és una tendència iniciada no fa pas gaires anys, tendència al cinisme desvergonyit en la representació de certs detalls realistes que fins ara els pintors dissimulaven, cobrien o bé omitien. Si l'exposició aquesta hagués tingut la missió de purificar el nu, exterminant aquesta tendència lletjament realista, i fent retrocedir els pintors a l'observància de la fórmula jurídico-moral, que jo anomeno fórmula Llimona, d'exigir en el nu femení un mínim de verecúndia, llavors sí que el Círcol, i el Jurat podrien gloriar-se amb algun fonament d'haver salvat la puresa i la castedat (relatives, és clar, perquè nu i puresa són conceptes antagònics, i si qualifiqueu un nu de pur, ¿quina qualificació reserveu per a la figura virginal, modesta i vestida?). Podien almenys vantar-se d'haver salvat la dignitat, eliminant escàndols i estridències. Però no és pas així, i ens trobem amb l'aberració i l'absurd del fet que volen fer passar per pures i castes unes pintures on el cos femení és representat, no sols en nuditat general per a expressar el sentiment de la forma, sinó en posició expressament incitadora i voluptuosa, abandonada ja tota resta de pudícia o precaució en la positura i representant, a més, detalls obscens absolutament innecessaris i sense relació amb la bellesa i harmonia de la forma, detalls de realisme fotogràfic, xocants i cínics, fisiològics i obscens. ¿Aquesta és la puresa del Círcol Artístic, aquesta és la puresa del Jurat d'Admissió?

Jo crec que, tant que volen popularitzar el nu, és hora que es plantegi dins del nu mateix una distinció que, per entendre'ns breument es pot designar a base d'emprar el mot ben popular de *porc*. Accepto que aquest mot no convé a l'escultura d'En Monjo, però sí que convé a la de Paredes. Accepto que no seria just anomenar porc el nu de Vila Arrufat que du l'epígraf l'*Istiu*. Però el mot de "porc", i més que porc, porquíssim és indispensable penjar-lo al nu de Pere Daura. I a dues o tres més entre les altres set pintures, totes elles en diversa manera realistes, i *terre-à-terre*, reproduïdes a la revista *Art*. I és precís, doncs, que els crítics d'art de diaris nostres comencin a saber distingir i a saber classificar entre el nu porc i el nu no porc o menys porc. ¿M'entendran ara, i sabran què vull dir?

I, per tant, basta amb el fet que hi hagi exhibit nus porcs a l'Exposició del Nu, perquè hom pugui recusar tota la falsa literatura que els organitzadors han fet ponderant l'escrupolosa selecció i la puresa (?) i castedat (?) del certamen. Si l'*arrencar arcaics prejudicis*, desideràtum assolit segons el President del Círcol, consisteix en això precisament, en atorgar carta de ciutadania al nu porc, i consagrar la ruptura de l'última diga de convivència i respecte que contenia una mica als artistes productors de nu, llavors no hi ha excusa de cap mena, i l'Exposició del Nu formarà època com a ensorrada moral, com a triomf de la impudícia social en els artistes, com a esclat de rebellió a la vegada contra la moral cristiana i contra la civilització, perquè el cinisme exhibitori ofèn la consciència i ofèn aquest sentiment essencial de l'home civilitzat que s'anomena decència.

El President del Círcol Artístic va fer la seva mica de literatura parlant dels grecs i dels déus i dels herois i d'Apol i Afrodita i de les olimpíades on es conrea l'estètica del cos humà, en el mateix discurs inaugural on acaba vantant-se d'haver *arrencat els arcaics prejudicis* contra el nu. Una demanda peremptòria se suscita i és ¿per què no hi ha més que *nus femenins* a l'Exposició del Nu (almenys segons la documentació que hem vist, exceptuada una acadèmia d'En Fortuny, no pas de cap figura atlètica, que publica el Catàleg) essent femenina la quasi totalitat d'obres aplegades, signe força eloqüent de la psicologia del conjunt? ¿per què no ésser més sincer i no retolar el certamen *Exposició del Nu Femení?*

El *prejudici* sobirà que s'oposa al nu per reacció natural és la *pudícia*, sentiment viu i arrelat i natural a l'home, i tan humà que a moltes altres esferes i relacions s'aplica a més de l'honestedat. Els directius del Círcol Artístic no haurien de tenir altre càstig que viure en un país on tota pudícia en tots els terrenys fos abolida, en què de totes les relacions humanes fossin eliminats els *arcaics prejudicis* des respecte, la convivència, el decòrum, la modèstia, la continència, la decència i la cortesia. Però, ¡què dic!, per ventura no hi estem caminant ben de pressa, al regnat de l'anarquia, on les passions més salvatges de l'home esclaten sense continència ni pudícia? ¿Els assassins dinamiters i pistolers, no han arrancat els arcaics prejudicis, els *prejudicis burgesos*, del respecte a la vida i a la propietat i al treball? ¿L'artista que no respecta pudícies, com pot reptar l'anarquista que tampoc no les respecta i que, pistola en mà, sense escrúpols de consciència, *sense mirar prejudicis*, atraca i roba, mata i assassina?

Els *arcaics prejudicis* contra els quals el President del Círcol Artístic creu oportú aixecar bandera i mobilitzar els artistes i el públic per mitjà del Nu, tenen a casa nostra una representació ben gloriosa i alta. És la gloriosa pastoral *Culte de la Carn* del Bisbe Torras i Bages. ¿L'ha llegida alguna vegada el senyor President del Círcol Artístic? No dubti ni un moment que l'immortal prelat que l'escrigué es posava en contra de la finalitat que el Círcol Artístic declara perseguir. Quan s'aixeca el gran bisbe contra l'alcavoteria de la carn que les belles arts estan exercint *"com allà en les decadències gregues i romanes"*, no dubti que s'aixeca precisament contra la mateixa tasca i funció que a si mateixos es donen com a missió pròpia els organitzadors de l'Exposició del Nu. Quan retreu la indisciplina, blasma el sentit epicuri de la vida, denuncia que el fi d'aquesta moral pagana és el plaer, fustiga l'apologia de la carn, diu que és necessária la reconstrucció social de la castedat, flagella la sensualitat, nega adoració a l'ídol de la carn i s'exclama perquè la carn s'ha fet senyora del món, quan acusa les grans ciutats modernes i anomena Barcelona perquè la carn s'hi passeja per carrers i places i domina i fins la gent honesta li paga vassallatge i àdhuc hi ha qui voldria fer de la ciència i la indústria i de la moda servidores seves, i es plany de la destrucció social que fa la carn i de la ceguesa dels seus adeptes, i avisa que la carn desenfrenada porta l'extinció de la vida i del llinatge, i que tota decadència social ho és pel predomini de la carn, i que la carn ha de

tenir que la governi i la subjecti, i que la carn tendeix a la insurrecció i a fer-se divina i illegislable, i recorda que Sant Pau ja va explicar la relació estreta entre la supèrbia i la luxúria (*voluptat i crueltat,* el paral·lel social de Bonald i Veuillot), no dubtin els organitzadors, els cooperadors i els fiadors de l'Exposició del Nu, que va el sant bisbe i doctor de Catalunya contra tot allò que els organitzadors i els iniciadors de l'Exposició del Nu volen, cerquen, fan, i es proposen. I, per tant, sàpiga el President del Círcol Artístic que, posant-se en front dels *arcaics prejudicis* que ell diu, es posa en front dels mestres de la moral i de la disciplina cristiana, en front dels mestres i pastors que recelen i temen el nu com la bandera i l'uniforme de la host enemiga, perquè *el nu és l'hàbit de la carn,* si se'm permet usar aquesta paradoxal, però verídica fórmula. I entre la literatura i les obres pràctiques del Círcol Artístic, d'una part, i la doctrina perennal de què el Dr. Torras i Bages és l'exponent màxim en aquests darrers temps a Catalunya, l'elecció no és pas dubtosa.

CONCLUSIÓ

Per una "Associació artística Joan Llimona"

Així com la discrepància moral sorgida en projectar-se un "ball de trajos" determinà l'escissió d'un grup d'artistes que eixiren del Círcol Artístic en 1892 (es veu que ve de lluny la flaquesa de l'entitat organitzadora de l'Exposició del Nu... i dels anyals balls de Carnestoltes) els quals fundaren el Círcol Artístic de Sant Lluc (1), si jo fos home d'acció aprofitaria ara mateix aquest episodi transcendental de l'*Exposició del Nu* per a fundar una entitat d'artistes cristians que pensessin tal com pensava el gran artista cristià que donaria nom a l'entitat, exactament amb el seu mateix matís de pensament. Les bases d'aquesta Associació, serien les següents:

1.ª Es consentiria en el taller o escola, l'estudi del nu femení amb les degudes garanties i orientant-se en les regles i consells del mestre Joan Llimona de cristiana memòria, o les potser més severes encara de l'eximi mestre vivent Dionís Baixeras (2).

2.ª Les exposicions d'obres dels artistes serien de dues menes: generals i professionals. *En les exposicions generals, o sigui per al públic, mai no s'exhibirien nus, ni pictòrics, ni escultòrics.* En les exposicions professionals, amb invitació reservada als artistes, crítics, etc., podrien exhibir-se nus, però sempre dins d'unes reserves de dignitat, i donant preferència a l'escultura, sempre més ennoblidora de la forma, que la pintura.

(1) Joan Llimona. *El do de Déu.*
(2) Conferència en el volum *L'art i la moral.* Biblioteca Balmes, 1928.

3.ª Mai, però jamai, ni en el taller, estudi, ni exposició no s'admetria el nu porc. S'observaria rigorosament la fórmula jurídica *Quod est villosum est delictuosum.*

4.ª Es concedirien honors als artistes pintors de figura que, àdhuc coneixent i estudiant el nu femení, no voguessin exposar-ne mai, imitant en això al titular de l'entitat, a Joan Llimona, que refusà sempre exhibir estudis de nu femení, i els qui per exercici d'acadèmia o composició dibuixava, els estripava després de l'exercici.

5.ª Es tendiria a formar crítics d'art imbuïts d'aquest mateix esperit, i també professors i membres de jurat seguidors convençuts d'aquestes mateixes normes.

6.ª Es formarien espiritualment els artistes segons l'exemple i les doctrines de Joan Llimona i del Dr. Torras i Bages, i orientarien totes les produccions artístiques a fer-se *independents de la carn,* i posar les arts al servei de Déu i del poble ,fugint d'excitar les passions i cercant la bellesa en la pau i en la contemplació serena i elevada del món i de la humanitat. Missió elevadora i pacificadora. Aquests artistes cristians serien educats per a ésser educadors i no pas corruptors del poble. Haurien d'exercir una veritable missió restauradora, armats de fe i de valentia. "No val, caríssims — diu el Dr. Torras i Bages, al final del *Culte de la Carn,* encoratjant l'apostolat dels honestos, — no val que digau que els espectacles, que l'art, que la literatura, que la conversa, que els trajos, que els costums públics han rebut les infiltracions d'una sensualitat que s'és desbordada, i que no podeu dominar el medi en què viviu. *El cristià,* i fins i tot l'home racional, *ha estat criat per dominar.*"

Apèndix

Com que pensem, si Déu vol, recollir tots aquests articles en un opuscle, deixarem per a publicar en ell dos apèndixs que no tenim temps de preparar avui. Un sobre el *Nu al Vaticà,* per acabar d'una vegada amb tal lloc comú, i altre sobre el *Nu a la Plaça de Catalunya,* responent a una allusió del President del Círcol Artístic que diu que tota aquesta campanya contra l'Exposició del Nu és la repetició de la que es va fer quan es van installar els grups escultòrics als quals fou precís posar guàrdies, i amb els quals tothom s'ha acostumat i a davant hi juguen les criatures... Ni jo, ni cap barceloní decent no ens acostumarem mai, ni que hi passem cent anys cent vegades cada dia, al fet que la Ciutat de Barcelona estigui vergonyosament simbolitzada al mig de la Plaça de Catalunya en una *alegre comare* desvestida de dignitat i majestat, en una *ecuyère* de circs o *girl* de *revue*... Ja en vàrem parlar, i estem disposats a tornar-ne a parlar, tant com convingui.

FUNICULAR AERI DE MONTSERRAT A ST. JERONI

Complement obligat de tota excursió ben organitzada a Montserrat.

En 8 minuts, amb rampa del 200 per cent, (la major del planeta) ascendeix al cim més alt de la muntanya, 1235 metres s/m.

Unit a la porta de l'Abadia per un servei regular d'autòmnibus

El prodigi de Roma

Pius XI

El prodigi de Roma és Pius XI.

No fa pas molt de temps que fèiem constar l'admiració, l'entusiasme, amb què tornaven de Roma els pelegrins de l'Any Sant, pel que veieren i visqueren en aquella *Alma Mater* de la Religió i de la Civilització, on ara estan congregades, d'una banda, les *élites* del món cristià i, per altra banda, s'ostenten, disciplinades i arrogants, les masses ciutadanes educades pel Duce, que en tants de pobles es van convertint en perillosos ferments de demagògies incoercibles...

Avui cal fixar l'atenció en ço que conten del "Papa de Roma" els pelegrins que han tingut el goig de veure'l d'a prop i de besar-li l'"Anell del Pescador", de fixar-se en ell i copsar les seves excellències. Aquests pelegrins no saben com parlar-ne.

En ço que expliquen de les grandeses de la Roma mussoliniana i de les empreses polítiques del Duce, hi ha *peròs*, i llacunes, i errades, que enlletgeixen i fan, moltes vegades, antipàtica i fins odiosa l'obra formidable del Dictador italià; però quant a la Roma pontifícia, a les múltiples i magnes empreses i a l'acció personal de Pius XI, no hi han vist els pelegrins sinó meravelles de la naturalesa i de la gràcia en magnífica competència.

En la Roma pontifícia no hi ha cap *però*. D'una admiració es passa a l'altra. No hi ha paraules prou aptes per a pintar, ni comparacions adequades per a ponderar la gran figura de Pius XI i la magnificència i els encerts i la fecunditat de la seva actuació, intensíssima, vastíssima, transcendent, el rastre de la qual es perpetuarà durant segles... I tot això de cara a la vuitena desena de la seva vida!

* * *

Ha calgut el pas successiu immediat de quatre Papes com Pius IX, Lleó XIII, Pius X i Benet XV per a preparar el terreny on actua Pius XI: el Papa de la Immaculada, la Infal·libilitat i el *Syllabus*, la devoció mariana, l'enteresa apostòlica i el zel per la integritat de la catòlica doctrina; el Papa dels obrers, de les encícliques monumentals i de la diplomàcia incomparable, l'amor als humils, la ciència de Déu i el do de gents; el Papa de l'Eucaristia, de la Caritat heroica i de la Santedat perfecta, l'entusiasme eucarístic, l'amor als pobres i l'exemplaritat de vida; el Papa de l'Equanimitat, de la Pau i de les vitals restauracions, l'altesa d'esperit, el pacifisme justicier, les renovacions fecundes i l'empenta constructiva.

Pius XI és un prodigi de tota mena de virtuts, d'invencible fortalesa, de sòlida i universal saviesa, d'una capacitat de treball inconeguda. Ell regeix paternalment i sapientíssimament i amb mà tan suau com imperiosa, l'Església de Déu a través de les mars i dels continents, sense que una empresa destorbi l'altra, ni un afer perjudiqui la tramitació i l'èxit de un altre.

La seva suprema intel·ligència i la seva forta voluntat a tot arriben i tot ho duen a bon terme.

El temps no compta per a Pius XI.

Entre pelegrinatges i audiències hi ha molts dies que la seva paraula cau sobre l'Església com pluja d'or contínuament, eloqüentment, oportunissimament, inestroncable, elevada, serena, suggestiva, plena d'ensenyaments, de solucions, de consols, d'alè, de llum, a voltes enèrgica, a voltes dolça, imperiosa i paternal sempre.

Al costat seu tothom se sent bé, els pobres i els humils, sobretot; i també els grans segons el món; els savis, els poderosos, els homes de negoci i de treball, patrons i obrers; i no cal dir les persones consagrades al servei de Déu i de l'Església. ¡Tothom! Tothom!

* * *

Tots els pelegrins de l'Any Jubilar tornen com enlluernats d'aquell farell, i també tots aconsolats i esperançats pel prodigi de Roma.

¿Qui li dóna a Pius XI les forces corporals i espirituals que esmerça prodigiosament cada dia?

¿Qui el coneixement dels homes i de les coses que demostra a cada moment en actes i afers innombrables i diversíssims i moltes vegades delicats i dificilíssims?

De totes les lunyanies de la terra acuden als seus peus homes de tota llengua i naturalesa i amb tot llinatge de sentiments i aspiracions, i a tots rep, i a tots satisfà, i a tots entusiasma. Com si la paraula del Papa tingués la força i la llum mateixes de la Pentecosta, tothom l'entén i a tothom emplena.

Es pot ben dir que avui dia Pius XI és la garantia i l'esperança úniques de la humanitat posada al caire de l'abisme...

I en mig dels trasbalsos i terratrèmols polítics i socials que tenen el món com en vigília de mort, la figura tranquilla, serena, impertorbable, del Papa sosté la confiança dels pobles i manté en peu la pedra fonamental de la civilització...

Dominus conservet Eum...

J. J. C.

Per Sant Ramon de Penyafort

Donatius rebuts:

J. J. C.	1'—	ptes.
Anònim	5'—	"
J. M. L.	3'—	"
M. P. T.	5'—	"

Siguin beneïts els donants, i Sant Ramon de Penyafort recompensi en abundor òpima de gràcies i prosperitats els bondadosos devots.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT
MAS i ROCA
CAMISERS
CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA
24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

EL MOVIMENT SOCIAL

Les maniobres dels elements revolucionaris

PER J. CIVERA I SORMANI

Els minaires de Súria, s'han reintegrat al treball. Únicament un petit sector havia secundat la vaga i, per tant, era difícil sostenir-la. Les vagues que sostenen els minaires de Súria i de Sallent tenen un caràcter especial, i no poden comparar-se amb les que sostenen els minaires d'altres indrets. El comunisme llibertari que han invertit els dirigents de la F. A. I., dóna a les nostres lluites socials un matís especial. Quan els minaires de Sallent es van declarar en vaga, es registraren incidents extraordinàriament còmics. Els més exaltats es van negar a sortir a l'exterior i van romandre dins de les entranyes de la terra una infinitat d'hores. L'organ de la Confederació va publicar una informació sensacional. Intentà fer creure als incauts que l'Empresa de les mines i les autoritats, no deixaven sortir a l'exterior els minaires que es trobaven submergits dins les tenebres. Els obrers segrestats es morien de fam i calia alliberar-los de la presó tenebrosa. Mentre els extremistes feien aquesta campanya tendenciosa, les autoritats s'esforçaven a convèncer els obrers d'abandonar les mines. Els obrers no escoltaven la veu de les autoritats ni la dels familiars. No era cert, doncs, que estiguessin segrestats ni que es morissin de fam, perquè les famílies dels vaguistes sovint els portaven provisions.

Un dels elements tècnics d'aquelles mines ens digué arran de la vaga que, en cap mina d'Europa, havia presenciat un fet semblant. Mai no s'ha donat el cas que els minaires es neguin a sortir a l'exterior perquè llurs amics els facin passar per víctimes.

Aquest és el país de les anomalies. Ara amb motiu dels acomiadaments que s'han vist obligats a efectuar alguns patrons, els dirigents de l'Aliança Obrera han emprès una campanya amb el deliberat propòsit d'exacerbar les passions dels extremistes.

No és cap secret que cada dia es fa més aguda la crisi del treball. Es clouen les portes d'algunes fàbriques i hom acomiada els obrers que de moment considera innecessaris. Els dirigents de l'Aliança Obrera, intenten fer creure al poble que els patrons s'han confabulat, per a fer morir de fam els obrers. Els patrons tanquen les fàbriques perquè no sabem quines relacions existeixen entre la classe patronal i els elements directius del feixisme.

Les publicacions obreres publiquen articles violentíssims contra els patrons, acusant-los d'haver-se posat en contacte amb els elements que intenten destruir les organitzacions obreres.

Ens trobem en uns moments de molta gravetat. S'uneixen els revolucionaris d'ideologia oposada per a consolidar el Front Únic Obrer.

Diumenge darrer, l'Aliança Obrera, va celebrar un míting al Palau de les Arts Decoratives de Montjuïc, al qual va assistir una gentada enorme. Presidí l'acte el destacat sindicalista Àngel Pestaña que, recentment, s'ha declarat enemic de l'abstencionisme polític que defensen els anarquistes. En Pestaña i els altres oradors que van prendre part a l'acte, es van declarar francament revolucionaris. Tots van afirmar molt revivament que, els patrons catalans, acomiaden els obrers per fer-los morir de fam. L'Aliança Obrera vol aturar l'ofensiva patronal. On és aquesta ofensiva? Consisteix únicament en la imaginació dels elements directors del moviment revolucionari. Ells ja ho saben que els acomiadaments no obeeixen a cap confabulació, però ho diuen perquè els serveis de propaganda revolucionària. Si fossin sincers haurien de reconèixer que la crisi de treball que origina els acomiadaments, no ha estat provocada pels patrons, sinó per la política demagògica dels esquerrans. Si en compte de perseguir els catòlics i de defensar les lleis laiques que ens farien recular altra vegada cap a la barbàrie, haguessin sabut crear noves deus de riquesa, avui no estarien closes les portes de tantes fàbriques.

Sembla que l'Aliança Obrera, rebrà un nou reforç. Com és sabut, l'ex-ministre de treball senyor Largo Caballero, ha aconseguit imposar la seva posició revolucionària en la reunió que ha celebrat el Comitè nacional de la U. G. T. Aquest senyor, d'ençà que no és ministre, té uns desigs irresistibles de llançar-se al carrer amb una arma a la mà. Si del carrer va sortir, és natural que al carrer vulgui tornar. Largo Caballero — anomenem-lo així perquè segurament li plaurà més — és partidari d'ingressar al Front Únic Obrer. Les joventuts socialistes, també són partidàries d'aquesta unió. Si el partit socialista ingressa a l'Aliança Obrera, aquesta tindrà una força extraordinària. ¿Què volen els socialistes? Ho han dit ben clarament: la dictadura del proletariat.

Les organitzacions obreres d'algunes localitats s'han decantat ja a favor del Front Únic. El pretext per a llançar-se a la lluita és el feixisme. Si llegiu les publicacions obreres, tindreu la sensació que, els feixistes, estan a punt d'apoderar-se del Govern. No volem negar que a Madrid existeixin alguns elements que voldrien posar-se al davant d'un moviment feixista, però en realitat no tenen cap força ni constitueixen cap perill. El feixisme és un fantasma que han creat els elements revolucionaris per obtenir l'adhesió dels obrers. Si els hem de creure tothom és feixista.

Cal que ens posem a l'aguait. En aquests moments els revolucionaris despleguen una gran activitat i empren diversos procediments per aconseguir que l'obrer es decideixi a adoptar una actitud francament revolucionària. Cercaran qualsevol pretext per a collocar les masses obreres al marge de la llei. Cal contrarestar les campanyes revolucionàries. Afortunadament encara hi ha un gran nombre d'obrers que no han perdut el sey i que es donen compte que els revolucionaris enganyen el poble.

No hem d'oposar-nos a això: que els obrers defensin dins de la legalitat les reivindicacions que es recolzen damunt de la raó i de la justícia; però tenim el deure d'evitar que els professionals del desordre aconsegueixin capgirar la societat, bandejant d'ella la civilització cristiana que ha estat la propulsora de la grandesa dels pobles.

Cercles d'Estudis Socials

PEL P. BASILI DE RUBÍ

En la reunió de directors i simpatitzants de Cercles d'Estudis Socials del dia 4 de gener últim es prengué l'acord de difondre arreu de Catalunya Cercles d'Estudis Socials de patrons i d'obrers per a la formació dels futurs dirigents de l'Acció Social Catòlica.

L'objecte d'aquests Cercles és formar a cada Parròquia una selecció d'obrers i de patrons que siguin els que immediatament influeixin en les masses en nostres campanyes d'acció social i sindical.

Concretes són les paraules de Pius XI: "I perquè totes les classes d'homes tornin a Crist de qui han renegat, cal escollir entre ells mateixos i formar els soldats auxiliars de l'Església, que coneguin a fons les seves aspiracions i puguin amb una dolça caritat fraterna arribar-los al cor. Ço és: els primers i més immediats apòstols dels obrers cal que siguin obrers i els apòstols dels que es dediquen a la indústria i comerç han désser homes d'aquests mateixos estaments. Cercar amb diligència aquests apòstols seglars, tant dels patrons com dels obrers, elegir-los prudentment, instruir-los bé i formar-los, és cosa que a vosaltres pertoca d'una manera essencial. Venerables Germans, i a la vostra clerecia... fundant associacions cristianes i obrint a la manera de Cenacles, cercles d'estudis amb la fe per norma".

D'on el camí a seguir que assenyala el Sant Pare és la formació seleccionada d'un nucli de patrons i d'obrers a cada localitat.

Que la formació d'aquesta selecció d'una manera essencial pertany a la clerecia.

Que un dels mitjans de formació és l'organització de Cercles d'estudis.

Des de l'Assemblea d'Acció Social Popular de Vic (1) que venim patrocinant aquesta idea: la organització en totes les Parròquies de cercles obrers o de patrons per a la formació d'auxiliars i dirigents del moviment social catòlic, auxiliars, considerada l'acció social en el seu aspecte cristià, i dirigents pel que fa referència a les qüestions de caràcter professional (2).

Aquesta finalitat és la que persegueix també l'Institut Social Obrer de Madrid. Semblantment intenten a Barcelona la Propaganda Cultura Catòlica, les organitzacions Estre, F. J. C. de Catalunya i altres organitzacions.

Des de CATALUNYA SOCIAL ens proposem fer una gran campanya de formació i orientació social. Tota vegada que els tres punts essencials dels nostres cercles d'estudis socials són: l'explicació de les encícliques "Rerum Novarum" i "Quadragesimo Anno", l'estudi del moviment social a tot el món i la confecció de l'enquesta o fitxer local, des de les planes de CATALUNYA SOCIAL publicarem periòdicament comentaris i glosses de les esmentades encícliques, un resum del moviment social a tot el món i les normes per a la confecció de les enquestes locals.

A més publicarem abundància d'articles per a l'organització i difusió dels Cercles d'estudis Socials d'obrers i de patrons a totes les parròquies de Catalunya.

(1) Vic. Dies 29 i 30 de setembre i 1 d'octubre. Vegi's CATALUNYA SOCIAL del 7 d'octubre.

(2) Cercles d'estudis d'educació social. CATALUNYA SOCIAL dels dies 28 d'octubre, 18 de novembre, 9 de desembre i 6 de gener.

CERCLES D'ESTUDIS SOCIALS DE CATALUNYA

OFICINA CENTRAL d'informació i propaganda. — Barcelona. Acció Social Popular, Pi, 12, 1.er, 1.ª. Els dilluns, des de les tres de la tarda.

SECCIÓ OBRERA D'ESTUDIS SOCIALS DE P. C. C. — Barcelona, Aragó, 231, bis. Els dilluns, dimecres i divendres a tres quarts de vuit.

CERCLES OBRERS de la F. J. C. de Catalunya. — Barcelona. Santa Anna, 11 i 13.

CERCLE D'OBRERS MANUALS de Sarrià. — Paletes, 1, baixos. Els divendres de vuit a nou del vespre.

CERCLE OBRER d'Hostafrancs. — Barcelona. Torre Damians, 6. Els dissabtes al vespre.

CERCLE OBRER de Rubí. — Casal Popular. Els divendres de nou a deu del vespre.

CERCLE D'ESTUDIS SOCIALS de Terrassa. — Centre Social. Els divendres a dos quarts de vuit del vespre.

CERCLE OBRER d'Olesa. — Els dimecres al vespre.

CERCLE D'ESTUDIS SOCIALS de Vic. — Propagandistes Catòlics de la Congregació Mariana. Dos Soles, 2. Els dimarts al vespre.

CERCLE OBRER de Blanes. — Al Centre Catòlic.

CERCLE PATRONAL de Reus.—Delegació Comarcal d'Acció Social Popular. Bisbe Grau, 13. Els dimarts, de vuit a nou del vespre.

CERCLE OBRER de Reus. — Idem, idem. Els dijous de vuit a nou del vespre.

Altres obres similars: *Escola Social* de Barcelona. Oficial de l'Estat i la Generalitat. Formació de dirigents, assessors i conciliadors de totes les classes productores. Graus per a poder fer oposicions a Presidents, Secretaris, Oficials i Auxiliars de Jurats Mixtos.—Amadeu Vives, 3. Classes diàries de 7 a 9 del vespre. Es gestionen matrícules especials per a obrers en la nostra *Oficina Central.—Centre d'Estudis Socials de Catalunya.* Adherit a l'Entesa Internacional contra la III.ª Internacional de Ginebra. P. de Berenguer el Gran, 2. — Ateneu d'U. L. Calella, 1. — *Escola de Propagandistes Obrers* de l'A. O. T. de Barcelona. Rambla de Catalunya, 17. — *Converses Socials* d'U. D. C. de Sant Andreu. Sant Andreu 223. — *Curset ocial Obrer* de Mallorca. Junta d'Acció Catòlica.

Moviment catòlic

Àustria. — Cap al règim corporatiu. — És cosa coneguda que el canceller d'Àustria, Dollfuss, ha anunciat que la constitució d'aquell país federal seria reformada en sentit corporatiu, prenent-se per base la doctrina de l'encíclica *Quadragesimo anno*. És evidentment antiquat i antisocial el sistema democràtic que confereix a un individu, electe diputat, la facultat per a decidir sobre tota mena de problemes que interessen la collectivitat, des dels problemes de caràcter econòmic fins als de caràcter cultural. I a un elector que cap interès no té per altres coses que no són de la seva professió li són conferides facultats per a elegir un plenipotenciari sobre matèries que ni de lluny l'afecten.

El ministre federal autríac, Doctor Ender, en un article publicat darrerament, acaba de declarar que el govern austríac treballa en la redacció d'una nova constitució destinada a un estat cristià organitzat per estaments. Una cambra cultural acoblarà els estaments de caràcter cultural i una cambra econòmica reunirà tots els grups de l'economia nacional en el país federal i en les regions. Jugaran un paper important en la cambra cultural els mestres i els educadors. Formaran part de l'estament dels educadors els pares i les mares que formen amb els llurs fills una família. D'aquesta manera, la família ocupa el lloc que per dret li correspon. La nova constitució ha de néixer del mateix ambient; no pot ésser una elucubració d'una sala de treball. També respectarà tot allò que té un valor històric, les regions amb les llurs característiques. Serà un vestit que es posarà bé al país. No tindrà un caràcter anivellador, que està en oposició amb l'esperit d'Àustria. Articulació múltiple dels estaments en un poble federal alemany, unit per la religió catòlica. Aquesta hora d'Àustria és decisiva; el poble està preparat a rebre de bona gana una nova organització; va de bracet amb el govern si li és atorgat allò que el Papa reclama com a manament en l'hora actual: una constitució de l'estat que sigui cristiana, estructurada per estaments. El Papa ens diu clarament que aquesta ha d'ésser la forma externa, la cosa en què vivim. Si el viure-hi ens ha de fer feliços, nosaltres ens hem de millorar perquè així pugui ésser. Allò que Monsenyor Seipel anomenava "guariment de les ànimes", el Papa ho assenyala amb els noms d'exercici de la justícia collectiva, de salari just, ordenació de tots els béns i de tots els actes segons l'ordre establert per Déu. Dóna gran importància en aquesta nova ordenació a la caritat i ens crida a tots a l'apostolat seglar. El que faci el govern serà per l'amor de Déu i en profit nostre.

Portugal. — Els catòlics portuguesos han superat, d'uns anys ençà, la crisi religiosa i política que omplí de confusió el país veí després del destronament del rei Manuel, dut a terme per l'acció tèrbola de carbonaris i de maçons. La mort prematura i cristiana de l'ex-rei ha contribuït a la unió de tots els catòlics portuguesos que, guiats per una de les figures més eminents de l'Església catòlica actual, l'arquebisbe de Lisboa, són per a nosaltres model d'activitat i d'organització.

Ara fa poc el ministre de finances portuguès, M. Oliveira Salazar, catòlic exemplar, ha adreçat al poble portuguès un discurs notable per tal de definir i situar la idea corporativa com a base política i social de la nació.

Segons la nova Constitució de Portugal, el nou estat portuguès s'ha d'organitzar en república corporativa, la qual ha de tenir en compte els interessos intellectuals i morals de la nació. D'aquí en avant l'estat no solament s'ha d'informar sobre la vida econòmica que dirigeix i protegeix; els mateixos elements econòmics integren l'estat i formen part de la seva constitució.

Oliveira Salazar ha dit que a Portugal era impossible admetre l'omnipotència de l'estat en front de la massa que, per certes concepcions polítiques, no passa d'ésser matèria primera en les grans realitzacions polítiques. Cal, però, la creació d'un estat fort en nom dels interessos més sagrats de la nació.

La pau social. — L'excellentíssim Dr. J. Luis Pérez, Bisbe d'Oviedo, acaba de publicar una interessantíssima pastoral que porta per títol *Jesucristo, Rey pacífico* i que ha estat escrita en l'avinentesa del Centenari de la Redempció. El Consiliari general de l'Acció Catòlica espanyola estudia en aquest notable document com Jesús és la nostra pau, és la font cristal·lina d'on deriva la pau vertadera; com solament se'l coneixerà retornant a Ell, que vingué al món com un rei pacífic, en el qual hi ha l'única esperança de salut. "El món ha estat creat no per a res més que per a ésser cristià", ha dit el beat Ramon Lull. I en el món no hi haurà pau, ni serà cristià si no hi regna la justícia, perquè la justícia engrandeix els pobles i el pecat els fa miserables. La justícia ha d'anar acompanyada de la caritat de Crist que té l'odi per enemic i la falsa pau, que és la pau del món. Hem d'organitzar la pau per mitjà de la caritat i aquesta caritat ha d'ésser privada i també ha d'ésser social; ha d'anar acompanyada de la mansuetud i de la humilitat, de la generositat i del desinterès, de l'amor als enemics; i els pobles, com els individus, han d'ésser eminentment pacífics. A la vegada exhorta els sacerdots a ésser models d'esperits de pacificació i de mansuetud. I en parlar d'una labor urgent i perseverant, sintetitza la doctrina d'aquesta exhortació en els següents punts:

1. Hem de prestar la nostra collaboració màxima a l'Acció Catòlica. És deure dels sacerdots i dels fidels de conèixer-la; és una extensió del ministeri pastoral.

2. Els rectors han de sentir una singular predilecció per a les institucions de caràcter cultural i, en especial, l'educació religiosa dintre i fora d'aquestes. Han de donar gran importància a les obres de catequesi, a l'ensenyament primari i secundari i a la creació d'universitats.

3. Les relacions entre el capital i el treball s'han de regular per les ensenyances de les encícliques de Lleó XIII i Pius XI, especialment per la carta magna de la pau social, l'encíclica *Quadragesimo anno*.

En l'acció en el camp obrer cal la penetració i conquista del món obrer i la preservació i perfecció de la vida cristiana en la pagesia.

4. Norma i regla perquè tota acció catòlico-social sigui fecunda. Cal tenir present la competència única i exclusiva de l'Església en matèries que a ella correspon definir. La jerarquia, tan admirablement estructurada, de Papa, bisbe, rector, cal que sigui obeïda i respectada; qui l'escolta i obeeix, obeeix el mateix Crist.

Carnet setmanal

La setmana passada. — *Si haguéssim de caracteritzar la setmana passada diríem que la nota social hi va predominar sobre la nota política. Les Corts de la República van tenir una sèrie de sessions sense cap interès, discutint assumptes el final dels quals era decidit i, salvant un que altre moment en què els socialistes van assajar la seva tàctica derrotista i sabotejadora del Govern, tot va anar com una seda.*

A Catalunya, els partits, un xic atuïts pel tràfec de les últimes eleccions municipals, tampoc no es van donar gran pressa a retornar a l'activitat política. Per altra banda, el Parlament de la Generalitat, tancat, no ha donat lloc a debats de cap mena, si bé hem de confessar que, dissortadament, l'opinió pública ha mostrat sempre, gràcies a l'obra nefanda de l'esquerra, un interès ben petit per tot el que es feia a la Cambra del Parc de la Ciutadella. Ès un dels dolors dels catalans conscients en aquest moment que passem!

En canvi, ¿qui no veu la múltiple activitat, veritablement extraordinària, dels dirigents de les masses treballadores? ¿Qui no s'adona — perquè, per altra banda, no ho amaguen pas — de les energies que la gent d'aquest sector està posant al servei de la revolució social, a la qual ens ha de portar, segons ells, el Front Únic que ara tracten de constituir entre totes les classes treballadores d'Espanya, sense excloure'n ni tan sols els socialistes de la Unió General de Treballadors?

Mítings i reunions, assemblees i sessions de tota mena sovintegen més del que ningú pot creure. Sort que entre aquells mateixos elements domina la nota de la manca d'unió, ja que, per un costat, els comunistes i sindicalistes dissidents volen la companyia dels socialistes; i, per altra banda, cert sector comunista i els dirigents de la F. A. I. no admeten de cap manera la companyia dels que ells consideren un suport de l'Estat — el qual els sindicalistes combaten com enemic mortal — i els quals culpen dels fets de Casas Viejas i d'altres de semblants esdevinguts durant l'etapa de govern dels Prieto, Largo Caballero i de los Ríos. El diumenge, dia 28 de gener, per exemple, celebraren aquests elements dos mítings diferents — ambdós abarrotats de públic, cal dir-ho en veritat — i els primers es dedicaren a atacar els segons, i aquests ho feren així mateix respecte dels socialistes i altres coadjuvants.

I sortint d'aquest camp cap a d'altres menys carregats de negror, també és de remarcar, durant la darrera setmana, el treball de les dretes respecte a les solucions del problema de l'atur obrer — solucions que tenen tan esverats els socialistes perquè tenen por de l'atracció dels obrers per les dretes; — el discurs radiat del senyor Gil Robles respecte a la crisi actual i als deures, exposats amb molta claredat, de les classes conservadores i, sobretot, d'aquelles que es diuen cristianes i no actuen en aquest sentit; i, darrerament, els esforços de certs diputats obrers del partit de la C.E.D.A., adreçats a fer treure l'impost d'utilitats dels sous dels treballadors que cobrin menys de sis mil pessetes, esforços que han repercutit ja a Barcelona des d'on han estat enviats telegrames de felicitació i encoratjament a aquells diputats dretans.

Ès així com es treballa en el moment actual! Perquè reduir el paper dels polítics a remeiar la crisi de treball i procurar l'augment de la producció és, realment, arribar a l'entranya del problema; però cal tenir en compte que l'augment de producció no ha d'ésser solament l'única tendència dominant, car després d'augmentar la producció cal també distribuir-ne els seus productes equitativament.

Si els nostres lectors estan atents als problemes socials, hauran de tenir la clau de les actuacions veritables que es necessiten en un moment tan delicat i de tanta transcendència com l'actual. Més aviat trobaran el secret ací que en les actuacions del món polític, certament!

Largo Caballero segueix tronant. — *Els socialistes, en general, han perdut la brúixola política. Tinguercn, en les eleccions a les Constituents una representació que no es mereixien, ni havien somniat mai. I això els deixà formar les illusions suficients per a creure que aquella força era real i efectiva, i no pas resultat d'un sistema electoral i fictici i carregat de defectes.*

Ha vingut, més tard, la realitat a dir-los que les seves forces parlamentàries restaven enormement reduïdes, i no ho han pogut pair. Conseqüència d'això, ha estat aquell sistema emprat primer pel senyor Caballero, i després en certa manera avalat per molts prohoms del partit, d'amenaçar constantment amb la revolució, aquella revolució que no tingueren forces per a fer en les urnes electorals.

Quin esperit despert els creurà? ¿Qui podrà donar fe a l'esperit revolucionari de la gent que acceptaren llocs de govern de la Dictadura, que han treballat en el Govern últim per a tot menys per al benestar dels obrers? Només refiant-se de la incultura del poble espanyol, i explotant-la barroerament, es poden produir actituds com la del socialisme espanyol, que és un dels més analfabets del món. ¡Quan homes com l'ex-estuquista poden arribar on han arribat, ja està dit tot i resta judicat un partit!

Però ¿és que no s'adona el senyor Largo que entre els obrers produeix poc efecte i que als altres ciutadans els fa riure a boca plena amb les seves amenaces diàries i amb els seus esgarips davant la desfeta de la capelleta que s'havia bastit del Ministeri de Treball estant?

ACCIONS A TERMINI
Informació - Compra-Venda
Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda
L. GOMIS Corredor de Canvi i Borsa - Fontanella, 15

La Generalitat i els problemes socials. — *Ens dol haver de parlar de la gestió tristíssima de l'Esquerra a la Generalitat. Parlar en el to que mereixen els actes de la Generalitat val tant com mostrar al viu la manca de sentit de la pobra gent que la dirigeix. I hi ha esperits poc delicats que poden arribar a confondre aquells desencerts amb una manca de sentit del poble català, quan no és pas el mateix.*

Però, què voleu, si no n'encerten ni una? Aquí teniu el problema dels dependents de comerç. Per sortir de la tragèdia que per a l'Esquerra significava una vaga de dependents en vigílies de les eleccions, van redactar i aprovar ràpidament un laude, *estatuint totes les regles necessàries per a la regulació de la vida social dels dependents mercantils. I ja no cal dir que, entre tots els extrems, es troba el referent als sous que han de percebre, que, és clar, són sous pujats i establerts segons l'edat dels dependents.*

El resultat ha estat carregar amb un tant per cent molt alt les despeses de les cases comercials i de les botigues, i així obligar aquestes (que ja feien els negocis prou justos o no en feien cap) a acomiadar cert nombre de dependents, deixant-los al mig del carrer, cosa ben trista, per cert!

Com que s'anaven a produir conflictes altre cop amb motiu d'aquells acomiadaments, ha vingut una altra disposició del Govern de la Generalitat no donant permís per acomiadaments de cap mena sense el previ assentiment del Conseller de Treball de la Generalitat.

¿Quines facultats té la Generalitat per a modificar les lleis generals del treball que permeten l'acomiadament d'obrers en els casos fixats per elles? ¿No haviem quedat, segons l'Estatut, que les lleis socials eren dictades pel Parlament de la República i només executades per la Generalitat de Catalunya? Doncs ¿amb quines facultats la Generalitat salta per damunt d'aquelles lleis i disposa, per acord del Consell, coses contràries a elles?

Ara veurem com finirà el problema. Portats per la crisi en tots els rams (crisi que s'agreuja cada dia a Catalunya, dissortadament), hi ha molts industrials i comerciants que no poden sostenir el treball actual. I a fi de no haver de cessar en el negoci o en la producció, van tirant un temps més i procurant alleugerir les càrregues d'aquesta producció. Però si ara els acomiadaments no són possibles, ¿com es farà l'alleugeriment de les despeses de la producció? ¿Quina solució tindrà aquest problema, en l'embarrancament del qual tanta part té la manca de sentit de govern de la gent que monopolitza les funcions de govern de la Generalitat?

Cada dia anem un xic més malament. I cada dia els problemes es mostren una mica més complicats i difícils de resoldre. No pas per culpa nostra solament, sinó per crisi universal. Però ¿qui no veu que amb governants de capacitat aquella crisi restaria atenuada en els seus efectes, atenuació que ara es converteix, al contrari, en seriós agreujament?

Anem per mal camí ,certament. I les qüestions s'estan posant en uns termes de tanta gravetat, que àahuc als més optimistes els va envaint l'ànim un pessimisme no mai sentit ni experimentat, que a nosaltres mateixos ens atueix i ens espanta.

Llibres nous

Butlletí de la Sagrada Escriptura

"*La Vie humaine et divine de Jésus-Christ notre Seigneur.*" Abbé Felix Klein, professeur honoraire à l'Institut Catholique de Paris. Librairie Bloud et Gay. — Gran volum de 450 pàgs., precedit d'un Mapa de Palestina al temps de Nostre Senyor Jesucrist, i completat per algunes notes i diversos índexs, text amb illustracions geogràfiques i artístiques quasi contínues.

Fa cosa d'un any, en el primer Butlletí de la Sagrada Escriptura que vaig escriure per a CATALUNYA SOCIAL, donava compte de dues obres recentíssimes franceses, publicades en castellà: *El Evangelio de Nuestro Señor Jesucristo,* pel P. Josep M.ª Lagrange, O. P., i *Jesucristo: su persona, su mensaje, sus pruebas,* pel P. Leonci de Grandmaison, S. J.; obres de veritable mèrit crític i exegètic, i que, juntament amb els volums de *Verbum Salutis,* poden considerar-se com la resposta més contundent a l'audaciosa i blasfema *Vida de Jesús* publicada per Renan i corejada pels racionalistes moderns. La França catòlica ha respost ben dignament als atacs de la incredulitat, i ha reeixit en l'intent de tenir exposada i comentada amb tot l'honor possible la Vida de Jesús. Entre els autors ja esmentats i els que podria afegir-hi, com els PP. Lebreton, Huby, Durand, Joüon, S. J., i d'altres, mereix també una menció especial el prou conegut publicista, sacerdot Fèlix Klein, professor honorari de l'Institut Catòlic de París, qui acaba de publicar el voluminós llibre que ressenyo, ben digne, per cert, d'elogi, tant pel seu fons com per la seva bella forma literària i artística.

La manera de procedir de l'autor en aquest llibre, que hom fulleja amb suma delentança, és, com explica en el pròleg, estudiar a base de les sol·lícitimes dades evangèliques, i sense subtilitats, la Vida del Salvador; escoltant, amb humil i agraïda actitud d'esperit i de cor, la doctrina que es dignà revelar-nos l'Home-Déu, i fixant-nos en les seves obres sempre instructives per a l'edificació i actuació nostra. Vol l'autor que remarquem bé les petjades lluminoses i els efectes profunds i saludables que deixà Jesús en el seu pas per la terra, que constitueix el vertader centre de la història; vol fer-nos participar de la joia immensa d'assistir al començament d'aquest progrés ascensional degut a la vitalitat divina injectada en la pensa i en el cor de la humanitat per Jesucrist, l'adorador perfet i perfectament adorable, el gran Revelador dels secrets divins, el Salvador i Redemptor nostre amabalíssim.

En 40 capítols bellíssims exposa tot el text evangèlic, amb gran precisió exegètica i amb una unció espiritual encisadora. De tant en tant desfà amb molt encert els atacs de la crítica racionalística, mostrant la inconsistència dels seus prejudicis contra l'ordre sobrenatural. "Per a nosaltres, diu (p. 10), qui creiem en la lliure intervenció de Déu en el món, obra de les seves mans, i que no gosem ni posar límits a la seva omnipotència, ni oposar a la seva saviesa la curta vista del nostre esperit, l'actitud ha d'ésser meditar ço que Ell ha fet, i no disputar sobre el que hauria pogut o degut fer."

En presentar-se-li'n ocasió, com per exemple parlant de l'Epifania, sap fer esment també de les addicions de la pietat popular i de les qüestions i curiositats discutides pels comentaristes. Igualment addueix qualque vegada anècdotes dels evangelis apòcrifs, fent així més remarcable la digna sobrietat dels nostres evangelis canònics.

Sovint trobem en aquest llibre aplicacions pràctiques per a la vida religiosa i social del nostre temps. Vegeu com a mostra quelcom del que llegim en el cap. VI sobre la vida oculta de Jesús: "¿Per què posar el semblar per damunt del ser? Comprenem que Jesús infant i adolescent, Jesús obrer a Natzaret, és tant el Fill de Déu com quan està predicant i fent miracles a la Galilea, com quan és Redemptor a Jerusalem, Eucaristia en els Sagraris, admirat i fruït pels àngels i sants del cel... Però, ja que li plau ara de tenir "amagats tots els tresors de saviesa i de ciència" (Col. 2, 3) de la seva natura divina, detenim-nos en les virtuts humanes per les quals ell se'ns acosta i ens convida a seguir-lo. ¿No és aquesta una de les raons que li fan escollir una existència obscura, dependent, laboriosa, lentament progressiva, que és el lot de la major part dels homes?... Ell no ve pas a canviar les condicions ordinàries de la nostra existència, ans a ensenyar-nos a trobar-ne la bellesa amagada, a elevar-les, quan és necessari, per l'altesa de les nostres intencions i la simplicitat de la nostra valentia." Després de posar com a ilustració gràfica un bell quadro de Maurice Denis: *El taller de Natzaret al capvespre. Jesús parla als treballadors* (fragment d'una decoració per al Despatx Internacional del Treball a Ginebra, oferta pels Sindicats Cristians), afegeix aquestes consideracions sociològiques ben oportunes: "Ell estima el treball manual que no el priva de pensar en Déu. Aquests trenta anys no li semblen ni llargs ni malgastats, ja que al mateix temps glorifiquen el seu Pare celestial i consolen, santifiquen, ennobleixen l'existència dels seus germans de la terra... És per als nostres dies especialment que s'ofereixen a Natzaret un ensenyament i un socors ben necessaris. La vida de família perilla, sotraguejada tant per les falses doctrines com pels capgiraments d'ordre material... El problema de l'organització del treball humà somou de soca i arrel la societat. Aquí vieem la dignitat i els drets de l'home qui treballa amb persuasió ferma de la bellesa del seu treball. Un jorn, aviat tal volta, l'Església que ens proposa al nostre culte el Crist Infant, el Crist-Rei, instituirà, amb aclamació del poble cristià, la festa de Crist-Obrer."

Una de les principals característiques d'aquesta obra és l'interès a fer ressortir conjuntament el doble aspecte, diví i humà, de la persona divina de Jesús, el Verb fet carn, l'Home-Déu. Té també el mèrit de presentar els fets amb una vivor i un realisme sà, fortament impressionant. No citarem textos perquè podríem adduir-ne de gairebé tots els capítols.

Quant a la Cronologia evangèlica l'autor segueix ordinàriament el P. Lagrange, admetent com ell dos anys i mig de vida pública, invertint igualment els capítols V i VI de l'evangelista Sant Joan; però no el segueix en la identificació de les dues expulsions dels mercaders del Temple, ans suposa amb la generalitat dels autors que l'una fou al principi i l'altra a la fi de la vida pública de Jesucrist.

Són molt importants les observacions que fa l'autor, cap al final de la vida de Jesús, sobre la tàctica prudentíssima que seguí el diví Mestre per anar informant els seus deixebles quant al vertader caràcter del seu reialme messiànic. També són ben oportunes les consideracions que fa sobre les institucions pedagògiques que se'n deriven; ni és menys important la noció que dóna Jesús de l'autoritat, que no hauria d'ésser dominadora, sinó servidora dels seus súbdits, noció que restabliria l'ordre religiós i social en el món, com dedueix l'autor.

Després de descriure les impressionants escenes de l'últim sopar, de l'Agonia de Getsemaní, de la Passió, Resurrecció i Ascensió de Jesús, en exposar el misteri de la Pentecosta recorda ben oportunament les reserves inesgotables de veritat i de força moral que Jesús deixà a la seva Església, sense les quals la humanitat retornaria aviat a la corrupció del paganisme. A Jesús i al seu Evangeli predicat per l'Església, deu la humanitat el seu progrès en la civilització veritable. Fa dinou segles que Crist ensenyà el respecte i l'amor a l'infant, a la dona, al poble humil. L'ensenyament de Crist ha portat la supressió de l'esclavatge, ha imposat la solidaritat i la caritat entre tots els homes, i encamina els homes d'avui i de sempre cap a la germanor sota la direcció d'un mateix Pare amantíssim.

Les nombroses ilustracions de tota mena que acompanyen el text acaben de fer més atractiu aquest volum, ja tot ell encisador. La fotografia de la p. 264 sembla deguda a una confusió entre el "Camp de la sang" i la "Pujada de la sang" de què allí es parla. És repetida la ilustració en les pps. 251 i 294. Entre tantes fotografies hi hauríem vist amb gust les recents esglésies del Tabor i de Getsemaní en els llocs respectius.

Felicitem ben coralment l'autor per aquesta grandiosa obra, que no dubtem que contribuirà moltíssim a fer estimar Jesús i el seu Sant Evangeli, del qual diu molt bé el mateix autor: "Com més hom treballa per a conèixer-lo, més gran i profund el troba. Com millor hom l'escolta, millor el viu. Tant en la unió amb Déu, com en l'harmonia entre individus i nacions, com més hom el segueix més avança, i lluny de depassar-lo, mai no l'arriba a atènyer. Molts creuen lloar l'Evangeli dient que s'adapta als estats successius de la humanitat, i al contrari, és la humanitat que se li adapta cada vegada que realitza un nou progrés."

Vich, festa de la Puríssima de 1933.

PERE POUS MAS

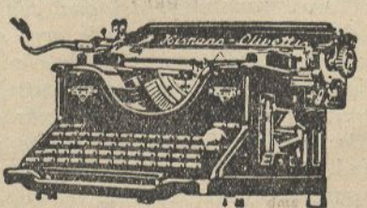

Hispano Olivetti M. 40

La màquina de qualitat SUPREMA a un preu RAONABLE
FABRICADA A BARCELONA
Guanyadora del Campionat de Mecanografia de Barcelona

Via Laietana, 37 - Tel. 14734 - BARCELONA

Calendaris de FOMENT DE PIETAT 1934

Calendari del Sagrat Cor de Jesús. Aquest calendari que ha arribat al XVIII any de la seva publicació, conserva tota la vigoria i amenitat de sa naixença augmentades per l'experiència que sempre ha estat mare de la ciència. La part religiosa, el folklore, l'humorisme, la literatura, etc., hi són més que cap any ben representats.

Hi trobareu un santoral complert, noticies piadoses, els dies de dejuni i abstinencia, tradicions populars bellament recontades, humorisme de bon to, vers i prosa dels nostres grans escriptors i l'aforisme diari.

Preu: 0,55 Ptes.

ALTRES CALENDARIS

	Pessetes
Calendari Bloc-Català. Santoral Català — Aforisme diari. — Curiositats. — Folklore. — Acudits. — Literatura. Endevinalles.	0,55
Calendari Cristià de Catalunya. Complert santoral. — Festes de l'any cristià. — Abstinències dejunis, etc.	0,40
Calendari de la Cuina. Indicació preciosa a dues tintes, de tots els dies d'abstinència i de dejuni de l'any en un sol full.	0,15
El mateix, muntat en cartó	0,50
Agenda del cristià (Calendari de butxaca) Conté: llibreta de notes per a tots els dies. — Calendari de festes, dejunis i abstinències. — Dietari de caixa, per a entrades i sortides. — Devocionari pràctic de butxaca. — Cartera i targeter. — Memorándum per a direccions i apuntacions. Relligat amb pegamoid. .	1,50
Calendari Perpetu. L'any cristià. — Santoral de l'any. — Temps i festes mòvils. — Festes de precepte. — Dies d'abstinència i de dejuni. 32 planes amb coberta	0,20
Calendari Litúrgic. Dietari del Missal Romà.	0,50
Calendari del Bon Mot, en fulls mensuals. Propi per a gran propaganda.	0,50
Tarja pel calendari Bloc. Variat assortiment a preus econòmics.	

REIS - REIS - REIS - REIS

Bons Costums Catalans

Sèrie de llibres ilustrats de lectura amena, cristianitzadora i educativa que, per fer estimar més les idees populars i formant part de la "Col·lecció Roselles", publica **FOMENT DE PIETAT. Duran i Bas, 11.**

Vol. I. La Castanyada. *Ils. de J. Vinyals.*

Capvespre de Tots Sants. Costums exòtics voldrien desfigurar aquesta diada. Les families que viuen massa a la moderna senten la basarda de la tardor que els esfulla el cor de tota il·lusió sana i alegradora. Les que en santa pau celebren la castanyada tradicional, frueixen d'una vetlla ideal, insuperable.

Vol. II. La fira de Santa Llúcia. *Il·lustracions de J. Vinyals.*

Cap a mig de embre, somriu aquesta diada precursora de Nadal. La compra de figures i casetes és el primer preparatiu del pessebre. Fent almoina als ceguets en la festa de llur Patrona i afavorint els fiaires més pobres i necessitats, se santifica joiosament aquesta diada atebiadora del desembre congelat. Bella la gesta de la simpàtica Montserrat, personatge d'aquesta historieta, i bella també la dels seus germanets i cosinets que ho saben reconèixer.

Vol. III. Nadal. *Il·lustracions d'A. Utrillo.*

La festa de les festes. Diada d'alegries dels cors i de les families cristianes. L'amor d'un Déu ens força dolçament a estimar de debò, a ésser humils i amics dels pobres i a voler que la joia nadalenca arribi per a tothom. Una mare cristiana troba emocionant manera de fer-ho comprendre així a la seva filleta i ho podreu llegir en aquesta història.

Vol. IV. Els Reis. *Il·lustracions d'A. Utrillo.*

La festa major dels infants, la verament insubstituïble, la que els posa a les mans presents riquissims i els duu a la fantasia somnis d'or. L'avinentesa de veure premiada la bona conducta i castigada l'estulticia, arrodoneix educativament la diada, que constitueix el temptador llamí de petits i grans. En resum, una novelleta agradosa i captivadora.

A punt de sortir: **Els tres tombs. - Dijous gras.**

Nous volums en preparació.

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca d'Exercicis Espirituals

Volum I. SANT IGNASI DE LOYOLA AUTOR DELS EXERCICIS ESPIRITUALS, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Aquest volum, de 424 planes, conté la vida de Sant Ignasi, del qual es dóna un magnific retrat espiritual.

Volum II. TEXT I VERSIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, pel P. Josep Calveras, S. I., volum de 200 planes amb el text original i versió catalana del llibre de Sant Ignasi.

Volum III. INTRODUCCIO ALS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA. TEORIA I PREPARACIO, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Consta de 332 planes, en les quals trobaran, Directors i Exercitants, profitoses ensenyances per al bon èxit espiritual dels Exercicis.

Volum IV. EXPLANACIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, PRIMERA SETMANA, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Bell volum de 420 planes amb dos gravats explanant les meditacions i aplicacions de sentit sobre Principi i Fonament, els tres pecats propis i l'infern. Conté, a més: Addicions, primeres regles de discreció d'esperit, notes sobre escrúpols i suggestions i apèndix.

Preu de cada volum: Rústega, 3 ptes.; enquadernat, 4,50 ptes.

FOMENT DE PIETAT

Cançoneret de Nadal

Bell recull de 16 cançons nadalenques, lletra i música, presentat amb tota cura. Portada de colors per A. UTRILLO. No ha de mancar en cap llar catalana.

Preu: 30 cèntims exemplar

GORRES PER A BANY

SABATILLES I CINTURONS - FLORS - ESPONGES

TOT DE CAUTXÚ EXTRA. — LA MÉS EXTENSA VARIETAT DE MODELS

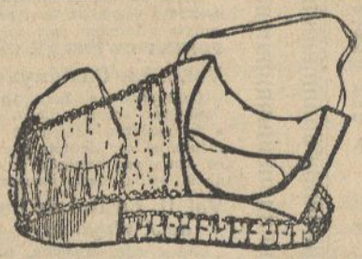

DESSUADORS

El més extens i variat assortit en models diferents en qualitat, forma i tamany als preus **més econòmics**

Hules - Plomers - Impermeables

CASA ROSICH

Linòleums - Aspiradores

BARCELONA

Central: Ronda St. Pere, 7. Tel. 19923. - Sucursal n.° 1: Avda. Portal de l'Angel, 25. Tel. 19613. - Sucursal n.° 2: Tapineria, 33. Tel. 12940

Xarop PUIG

De venda en totes les bones Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permètre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratories, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

ATENES A. G. — Escorial, 135-147. — Tel. 73372. — Barcelona

35

RUBI

(Barcelona)

"ENDAVANT"

CATALUNYA SOCIAL
Duran i Bas, 11
BARCELONA

FRANQUEO
CONCERTADO